

VJEŠTIČJA KARIJERA JEDNE PLANINE: BROCKEN ALIAS BLOCKSBERG

PRILOG LITERATURI O PREDAJAMA, VJEŠTICAMA I PUTOPISIMA

SAŽETAK

U pet se poglavlja razmatraju i intepretiraju najrazličitiji podaci o planini Brocken (Blocksberg). Ta je planina, poznata kao sastajalište vještica posebno uoči Valpurgine noći, postala zaštitnim znakom cjelokupna gorja Harz. Nalazi se u svim suvremenim turističkim vodičima, na razglednicama, planinarskim kartama.

Autorica u radu razmatra dva elementa iz znamenite povijesti ove planine: nazive poznatih zemljopisnih i povijesnih lokaliteta, te teoriju o nastanku predaja, poglavito onih o vješticama, vezanih uz spomenuti lokalitet. Taj brijeg postaje naročito popularan u 19. st., kad ga učestalije pohode brojni anonimni planinari, hodočasnici i proštenjari, koji o svome posjetu ostavljaju u stijenama urezana svoja svjedočanstva. Posjećuju ga nadalje i u književnost uvode veliki njemački pisci (J.W. Goethe, H. Heine, J. v. Eichendorf). Predaje o Blocksbergu pojavljuju se od sredine 19. st. u tematskim zbirkama zajedno s ostalim predajama o vješticama ili u zbirkama lokalnih predaja o Blocksbergu. Otada ulaze i u sve turističke vodiče, a proslava Valpurgine noći postaje na neki način institucionaliziranom.

Tijekom vremena postala su najpoznatija imena triju lokaliteta: mjesto plesa (Tanzplatz), mjesto na kojemu pleše vrag (Teufelstanzplatz) i mjesto na kojemu plešu vještice (Hexentanzplatz). Tim su imenima određena i tri tematska kruga predaja. Navodeći iscrpnu njemačku znanstvenu i stručnu literaturu, autorica razmatra etimologiju naziva planine (Blocksberg), kao i interpretacije povijesnih, etnoloških, zemljopisnih, književnih i usmenoknjiževnih podataka vezanih uz to mjesto. Zaključuje da su ti podaci egzaktni indikator i za suvremene znanstvene prosudbe o procesima promjena.